

PROJECTENPORTEFEUILLE FEEL WOOD

4 JAAR SAMENWERKING
VOOR DE HOUTKOLOM
OVER DE GRENZEN HEEN

Ontdek in dit boekje alle acties
die uitgevoerd zijn in het kader
van de projectenportefeuille
FEEL WOOD

4-5

DE PROJECTEN-
PORTEFEUILLE
FEEL WOOD

6-11

FORÊT PRO BOS

12-17

TRANS AGRO
FOREST

18-23

PROFILWOOD

24-29

FORMAWOOD

30-31

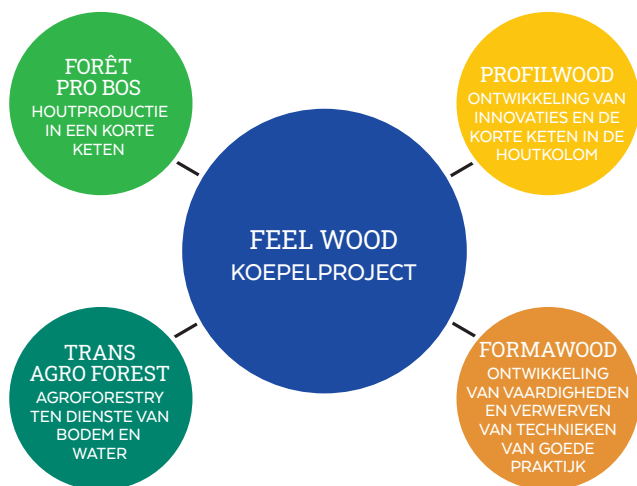
PARTNERS

DE PROJECTENPORTEFEUILLE **FEEL WOOD**

De projectenportefeuille Feel Wood – die bestaat uit de projecten Forêt Pro Bos, Trans Agro Forest, ProFilWood en FormaWood – werd gelanceerd op 1 oktober 2016 en beëindigd op 31 maart 2021. Er werd ingezet op **twee prioritaire pijlers** van het Interreg V-programma France-Wallonie-Vlaanderen:

- 1) de **bescherming en waardering van de omgeving** door een grensoverschrijdend geïntegreerd beheer van grondstoffen
- 2) de **verbetering en ondersteuning van grensoverschrijdende samenwerking in onderzoek en innovatie.**

Het doel van Feel Wood was om de korte keten van de houtkolom te ontwikkelen in de grensregio's van het programma (Vlaanderen, Wallonië, Grand Est en Hauts-de-France). De 23 partners hebben daarom verschillende acties opgezet rond informatie, begeleiding, opleiding en sensibilisering en dit voor een gevarieerd doelpubliek, gaande van het begin van de keten (boseigenaars, landbouwers en exploitanten) tot het eind van de keten (bedrijven in de eerste en tweede verwerking, de bouwsector, architecten, studiebureaus), zonder daarbij de beleidsmakers en het grote publiek te vergeten.

COÖRDINATIE DOOR EEN KOEPELPROJECT

Naast haar 4 wezenlijke projecten omvat de projectenportefeuille Feel Wood eveneens een “koepelproject” dat een tweeledig doel heeft: het coördineren en faciliteren van alle projecten, maar ook communiceren over de globale resultaten.

In dit koepelproject – dat bedoeld is om de governance, management en communicatie te verzekeren – zijn de partners: Fibois Hauts-de-France (projectleider van ProFilWood), Ligne Bois (projectleider van FormaWood), het Aanspreekpunt Privaat Beheer samen met Carah (projectleider van Forêt Pro Bos) en HD Gestion (projectleider van Trans Agro Forest).

Via het koepelproject zijn ondermeer de ontwikkeling van gemeenschappelijke communicatiemiddelen voor alle projecten mogelijk gemaakt (websites, flyers enz.), werden ook teambuildings georganiseerd waarbij de 23 partners de mogelijkheid kregen hun acties en ideeën uit te wisselen en er werd een video gemaakt over de ganse portefeuille.

Alle publicaties en meer informatie over de projectenportefeuille is terug te vinden via www.feel-wood.eu.

Interreg

France-Wallonie-Vlaanderen

UNION EUROPÉENNE
EUROPESE UNIE

Feel Wood

Forêt Pro Bos

© J.Delpierre

PROJECT FORÊT PRO BOS

Van oktober 2016 tot eind september 2020 werken we in Forêt Pro Bos samen met 11 Belgische (Carah, Koninklijke Belgische Bosbouwmaatschappij, Hout Info Bois, Cellule d'Appui à la Petite Forêt Privée, Bosgroep Ijzer en Leie, Aanspreekpunt Privaat Beheer – Natuur & Bos en Association pour l'agroforestery en Wallonie et à Bruxelles) en Franse (Centre Régional de la Propriété Forestière Hauts-de-France, Centre Régional de la Propriété Forestière Grand Est, PEFC Hauts-de-France en PEFC Grand Est) partners met als **doel om duurzaam bosbeheer te promoten en tevens de actoren uit de bos- en houtindustrie te stimuleren**. Boseigenaars, beheerders, verenigingen, beleidsmakers en gebruikers hebben elk nood aan tools op maat om hen te begeleiden en helpen in een veranderende context voor bosbeheer.

Q DOELSTELLINGEN

GEBRUIK VAN TELEDETECTIE

als meetinstrument
voor onze bossen

BOMEN PLANTEN

om te (her)bebossen

OPLEIDINGEN GEVEN

rond duurzaam
bosbeheer

BOSEIGENAARS GROEPEREN

om efficiënter
te kunnen werken

BETERE EN VEILIGERE UITRIJWEGEN CREËREN

voor houttransport
uit bossen

GEBRUIKERS EN BELEIDSMAKERS INFORMEREN

over de uitdagingen
voor onze bossen

› GEBRUIK VAN ORTHOFOTO'S, SATELLIET- EN LIDAR-BEELDEN OM DE BOSOPPERVLAKTE TE DEFINIËREN

Om het beheer van onze bossen samen te sporen met de nood aan houtbevoorrading van bedrijven is het essentieel om over een goede kennis van de voorraad hout te beschikken, zowel in bos als buiten bosverband. Traditionele metingen op terrein zijn dan wel effectief en onmisbaar, doch deze methode is vandaag niet langer financieel rendabel voor grote gebieden, want ze neemt al snel een tiental jaar in beslag. Teledetectie biedt hier de mogelijkheid om een aanzienlijke hoeveelheid nauwkeurige informatie te verzamelen in weinig tijd. Forêt Pro Bos droeg bij tot de ontwikkeling van een methode om op basis van teledetectie drie grote types bosbestanden te onderscheiden en meten:

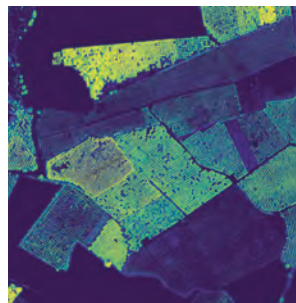
1. Loof- en naaldbomen in bosverband, die als bos beheerd worden

2. Bomen buiten bosverband, zoals agroforestry, met een apart beheer

3. Populierenbossen, die als een teelt en op kortere termijn beheerd worden

› GOED BOSBEHEER, BEGINT MET DE JUISTE AANPLANT

Vele bossen zijn niet optimaal beheerd of zelfs verwaarloosd. Door de snel evoluerende omstandigheden, ziektes, klimaatverandering enz. zijn vele eigenaars minder vertrouwd geraakt met het beheer van hun bossen. Dit geeft een impact op de lokale houteconomie, die aan de alarmbel trekt. Forêt Pro Bos voorzag daarom in hulp en begeleiding voor aanplantingen op terrein :

✓ Themadagen ;

✓ Terreinbezoeken ;

✓ Brochures ;

✓ Een reeks Yes We

Plant-events ;

✓ Fototentoonstelling ;

✓ Agroforestrytrips.

► OPLEIDINGEN ROND DUURZAAM BOSBEHEER

Wie een bos erft of koopt, beschikt niet altijd over de nodige kennis om zijn of haar bos te beheren. Een van de uitdagingen in Forêt Pro Bos was om jonge en nieuwe bosbeheerders te informeren en begeleiden om hun bos en de voornaamste uitdagingen naar het beheer beter te begrijpen. Forêt Pro Bos ontwikkelde daartoe in België een hele opleidingscyclus, genaamd Forêtfor, geïnspireerd op het Franse model Fogeфор. Daarnaast werd een vademecum voor nieuwe eigenaars en een handleiding klumpen aanplanten voor families ontwikkeld.

© CNPF

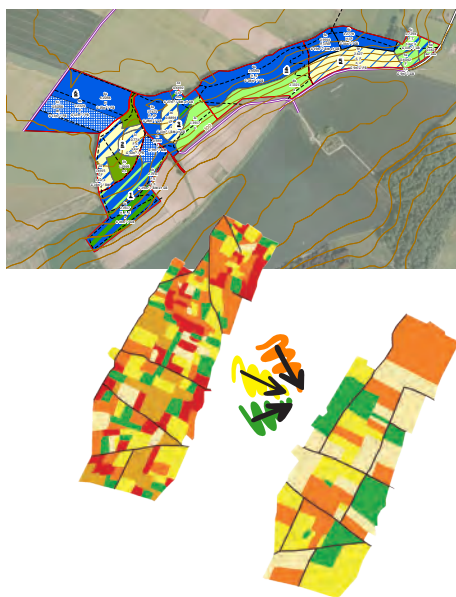
› BOSEIGENAARS GROEPEREN VOOR EFFICIËNTER BEHEER

Onze erfwetgeving zorgt er voor dat er vele kleine boseigenaars zijn, vaak ook met versnipperde eigendomsstructuur. Kleine en versnipperde bossen zijn niet efficiënt te beheren. Via Forêt Pro Bos zijn verschillende instrumenten getest om boseigenaars of hun bossen te groeperen zodat het beheer op grotere schaal en rendabeler kan gebeuren :

- ✓ Gezamenlijk beheerplan opmaken via een bosgroep of vereniging
- ✓ Vereniging oprichten die eigenaars samenbrengt om het beheer te plannen
- ✓ Groeperen van percelen voor de exploitatie
- ✓ Grondenruil organiseren

© Nicolas Vanderheeren - CNPF

› BETERE EN VEILIGERE UITRIJWEGEN CREËREN

Om het hout uit het bos te verwijderen zijn grote machines en transporteurs nodig. De groeiende omvang van deze bosbouwmachines en toename van het wegverkeer versterken problemen naar veiligheid. De partners van Forêt Pro Bos vonden oplossingen zodat werken aangepast kunnen worden in veilige omstandigheden voor alle gebruikers. De finale output bestaat uit een gids: "Veilige uitrijwegen voor het duurzaam beheer van bossen op maat van een gebied" biedt zowel beleidsmakers, beheerders als professionals de nodige ondersteuning om stap voor stap de nodige routes in te richten tussen het openbare wegennet en het bos.

© Forêt Pro Bos

➤ INFORMEREN OVER DE UITDAGINGEN VAN ONZE BOSSEN

Bossen zijn populair bij het grote publiek. Iedereen heeft er dan ook iets over te zeggen, maar kennen de mensen het bos ook echt? Forêt Pro Bos heeft daarom tools ontwikkeld om de kennis van gebruikers, eigenaars en beleidsmakers te verbeteren. Bosbouw heeft immers een grote impact op de economie, de biodiversiteit en de maatschappij.

- ✓ Forest Fun-app en didactische parcours ;
- ✓ Pedagogisch dossier ;
- ✓ Infoborden over werken in het bos.

KERNCIJFERS

1 200
personen
gesensibiliseerd
voor duurzaam
bosbeheer

20
evenementen
georganiseerd

180
eigenaars begeleid
voor hun
aanplanting

178
hectares bos
aangeplant

60
eigenaars
opgeleid

7
technische gidsen

4
didactische paden

1
app

1
video
rond agroforestry

Vind alle publicaties over het project
Forêt Pro Bos op www.foret-pro-bos.eu

Interreg

France-Wallonie-Vlaanderen

UNION EUROPÉENNE
EUROPESE UNIE

Feel Wood

Trans Agro Forest

Pilootboerderij Froidfontaine

PROJECT TRANS AGRO FOREST

Trans Agro Forest ontstond in oktober 2016, in navolging van een eerdere studie over Agroforestry, genaamd "L'Arbre en champs". Op basis daarvan wilden 6 Belgische (HD Gestion, RND, CDAF) en Franse (Chambres d'Agricultures Hauts-de-France, Nord-Pas de Calais en Oise) partners **een nieuwe dynamiek op gang brengen waarin ze heggen, bomen en lijnbeplantingen in de productiesystemen herintegreren. Daarbij vervullen ze hun rol voor de omgeving en beschermen ze bodem en water.**

Deze zogenaamde agroforestry van de 3de generatie heeft, naast het feit dat ze diverse ecosysteemdiensten levert, tot doel om ook kwaliteitshout buiten de klassieke bosbouw te produceren. De integratie van aanplantingen van bomen en struiken temidden een landbouwlandschap levert aanzienlijke voordelen naar ecologie en ecosystemen, verbetert de bodem- en waterkwaliteit, zorgt voor een betere veerkracht van de landbouwgronden tegen klimatologische omstandigheden, is tegelijkertijd een troef in de strijd tegen de opwarming van de aarde en bodemerosie en zorgt ook voor extra koolstofopslag. Het project eindigde op 31 maart 2021.

🔍 DOELSTELLINGEN

INFORMEREN

van zowel landbouwers, landbouwtechnici als het grote publiek over het potentieel van agroforestry

CREËREN VAN TECHNISCHE TOOLS

(prijslijst, lijst met relevante agroforestrymodellen, volledig overzicht argumentaties, agroforestry-toolbox, adreslijst van professionals in de sector enz.)

INSTALLEREN VAN EEN NETWERK AAN PILOOT- BOERDERIJEN

om verschillende modellen en methoden te illustreren

ONDERSTEUNEN

van de verantwoordelijken van agroforestryprojecten

OVERLEGGEN

met professionals in de sector

ORGANISEREN

van opleidingen en bevorderen van grensoverschrijdende kennisuitwisseling

➤ SENSIBILISEREN OVER DE VOORDELEN VAN AGROFORESTRY

Om actoren uit de landbouw te informeren over het potentieel van agroforestry en het bestaan van Trans Agro Forest werden verschillende informatiestanden georganiseerd. Zo namen we in België deel aan de landbouwbeurzen van Libramont en de bosbouwbeurzen van Demo Forest, evenals verschillende beurzen in Frankrijk en evenementen zoals de Landbouwbeurs van Parijs of de beurs “Ruralité en fête”.

Stand Agribex HD

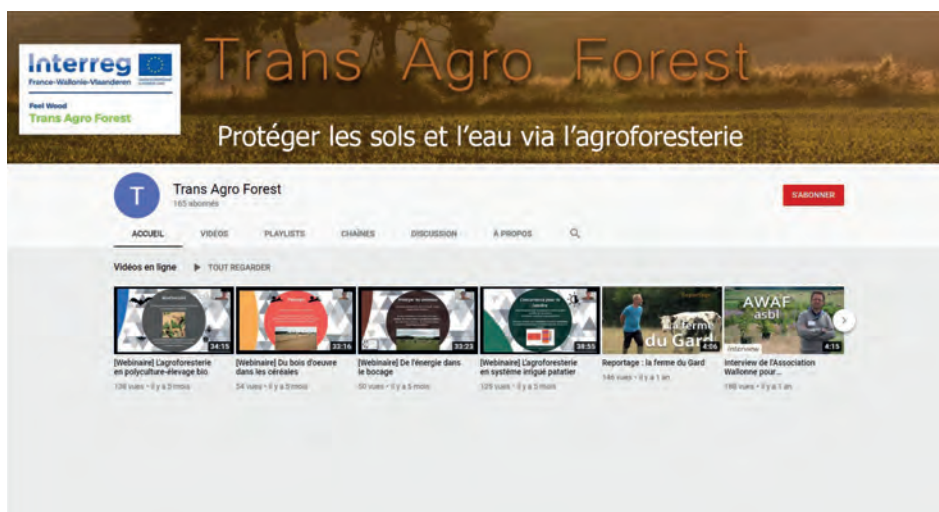
Stand Demo Forest

Stand Ruralité en fête

➤ CREËREN VAN EEN WEBSITE EN YOUTUBE-KANAAL

Om over onze acties te communiceren en onze tools toegankelijk te maken voor iedereen hebben de partners van Trans Agro Forest een website en een Youtube-kanaal gecreëerd. Via deze platformen kan men de verschillende referentieboerderijen, de verschillende documenten en technische tools die gerealiseerd zijn terugvinden, alsook de video's waarin de boerderijen voorgesteld worden, interviews met verantwoordelijken van agroforestry-projecten en heruitzendingen van events bekijken.

› OVERLEG MET DE PROFESSIONALS UIT DE SECTOR

De partners deden een beroep op deskundigen uit de sector om nieuwe multifunctionele agroforestrymodellen te laten valideren. Na 3 edities van een comité van grensoverschrijdende experts konden de agroforestry-modellen en tools ontwikkeld worden.

› SELECTIE VAN RELEVANTE AGROFORESTRY-MODELLEN EN -ROUTES

Eerst werd een analyse van alle agroforestry-modellen en -doelstellingen uitgevoerd, die gedurende de 4 jaren van het project uitgewerkt werden. Daaruit ontstond een volledig overzicht van voorbeelden van agroforestry die zijn neergepend in een synthesesedocument. Het is een referentiewerk waar technici vanaf nu gebruik van kunnen maken.

› GEMEENSCHAPPELIJKE BEOORDELINGSTABEL VAN AGROFORESTRYELEMENTEN

Via een beoordelingstabel van agroforestryelementen die aanwezig zijn op de verschillende sites worden de karakteristieken van verschillende projecten weergegeven. De tabel staat ter beschikking van technische projectverantwoordelijken.

Jardin d'Aalbeke

Comité d'experts Trans Agro Forest

Ferme de Froidfontaine

› OPSTELLEN VAN EEN AGROFORESTRYBEHEERPLAN

Het beheerplan heeft als doel een overzicht te geven over het beheer in zijn globaliteit. Gestoeld op een inventaris van het terrein, leidt deze tot een volledige identiteitskaart. Deze is tevens beschikbaar voor technici en projectleiders in de vorm van een digitaal technisch document.

› CATALOGUS, PRIJSLIJST EN ADRESLIJST

Voor het plannen van toekomstige projecten zijn een prijslijst en adreslijst opge maakt. Hiermee kan men de kosten van een bepaald type agroforestryproject becijferen en de professionals van de sector opzoeken. Deze documenten zijn terug te vinden en te downloaden op de website van het project:

www.transagroforest.eu

ONTWIKKELEN VAN EEN NETWERK VAN REFERENTIE-BOERDERIJEN MET AGROFORESTRY

Voor de ontwikkeling van een netwerk van referentieboerderijen die representatief zijn als agroforestrymodellen voor het ganse grensoverschrijdende gebied werden 24 boerderijen gekozen. 52 boerderijen werden daarvoor aan een audit en analyse onderworpen. De partners hebben er geëxperimenteerd en hun zelfgemaakte audit- en analysestools toegepast. Deze tools die tijdens het project getest en aangepast zijn, zijn nu beschikbaar voor technici en agroforestryprojectleiders.

Deze analyse die heeft geleid tot de selectie van de 24 sites liet toe een eigen “identiteitskaart” te maken voor elke boerderij op basis van het agroforestrybeheerplan. Bovendien werden interviews afgenomen en verschillende screenshots genomen die resulteerden in een video over de verschillende agroforestrymodellen. De video's zijn te bekijken via de website en het Youtube-kanaal.

Foto's van pilootboerderijen en agroforestrysites

➤ TECHNISCHE GIDS MET GOEDE AGROFORESTRYPRAKTIJKEN

Een van de doelstellingen van Trans Agro Forest was om de situatie van agroforestry in het grensoverschrijdende gebied te analyseren en technische instrumenten te ontwikkelen voor toekomstige projectleiders.

Deze tools hebben het ook mogelijk gemaakt om een netwerk van referentieboerderijen te ontwikkelen en om een soort bibliotheek met nuttige adviezen te maken voor het uitvoeren van een agroforestryproject.

Het leek opportuun om deze info samen te brengen in een naslagwerk: de “Guide technique de l’agroforesterie” – Voorbereiden, installeren, onderhouden en verbeteren van zijn project”. Dit bijna 300 pagina’s tellende boek (ook te downloaden via de website van het project) is het resultaat van een nauwe samenwerking tussen de projecpartners, de deskundigen van het Trans Agro Forest-comité en andere experts.

➤ PEDAGOGISCHE KIT AGROFORESTRY

Er zijn 8 technische tools voor agroforestrytechnici en -projectverantwoordelijken ontwikkeld waaronder de technische gids agroforestry. Ze zijn beschikbaar op de website van het project en op een usb-stick op aanvraag.

KERNCIJFERS

24
referentieboerderijen
agroforestry

52
boerderijen bezocht
en geanalyseerd

192
personen gevormd

1
website en een
Youtube-kanaal

16
events en infosessies
georganiseerd

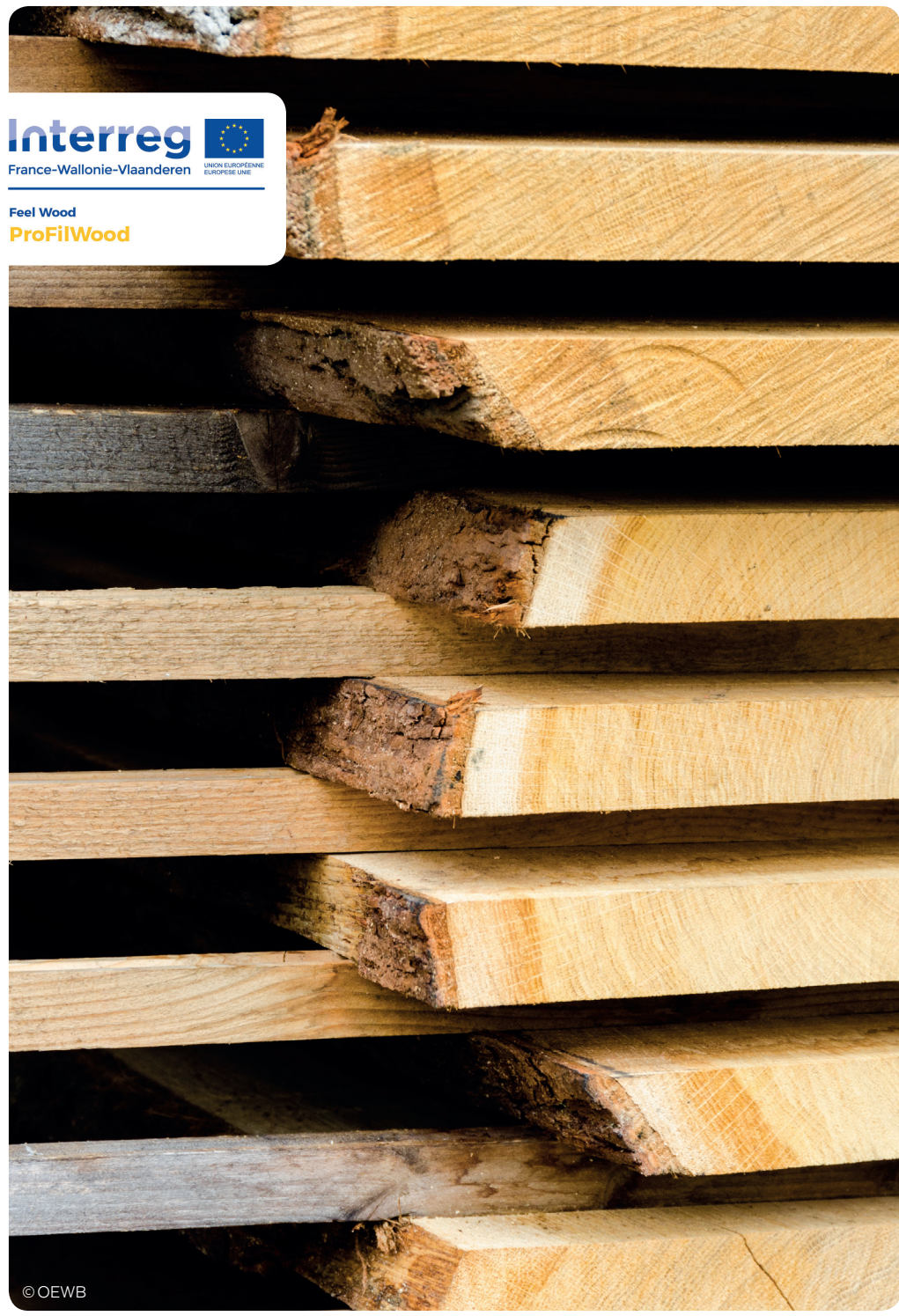
3
edities van het comité
grensoverschrijdende
deskundigen

7
technische tools
voor landbouwers,
technici en projectleiders

1
pedagogische kit
(met technische tools)

1
naslagwerk :
Gids van goede
agroforestrypraktijken

Vind alle publicaties
van het project
Trans Agro Forest op
www.transagroforest.eu
en de video's op het
Youtube-kanaal.

Interreg

France-Wallonie-Vlaanderen

UNION EUROPÉENNE
EUROPESE UNIE

Feel Wood

ProFilWood

PROJECT PROFILWOOD

Het project ProFilWood bestond uit 5 Franse (Fibois Hauts-de-France, Fibois Grand Est) en Belgische (Hout Info Bois, Ligne Bois, l'Office économique wallon du bois) partners en heeft als doel **het creëren van nieuwe marktopportunities en afzetmogelijkheden voor de houtsoorten uit de regio's van Hauts-de-France, Grand Est en Wallonië**. Dit deden we door het voorzien van ondersteunende maatregelen en begeleiding van bedrijven uit de houtverwerking, steun voorzien voor innovatie en onderzoek of nog door het promoten van projecten en realisaties met lokaal hout. Op die manier brachten de partners van ProFilWood concrete oplossingen voor problemen die zich voordeden en creëerden ze coherente economische afzetmogelijkheden voor de bedrijven uit de houtsector. Het project liep van oktober 2016 tot eind september 2020.

Q DOELSTELLINGEN

BEGELEIDEN

van de houtverwerkende bedrijven bij het proces van innovatie en verbetering van hun marktkansen in de korte keten

SENSIBILISEREN

over de gebruiksmogelijkheden van inheemse houtsoorten

ONTWIKKELEN VAN EEN INDUSTRIËLE STRATEGIE

in het voordeel van lokaal hout

AFSTEMMEN VAN VRAAG EN AANBOD

van lokale houtproducten

ONTWIKKELEN

van grensoverschrijdende partnerships en subsectoren

PROMOTEN, SENSIBILISEREN EN INFORMEREN

➤ SENSIBILISERING VOOR HET GEBRUIK VAN REGIONALE HOUTSOORTEN

De partners van ProFilWood hebben drie didactische flyers ontwikkeld met argumenten over waarom te kiezen voor lokaal hout, elk met als doel het sensibiliseren van particulieren, professionals of beleidsmakers. Dit met het oog op het optimaal benutten van lokale bossen en zo onze inheemse soorten in hun waarde te versterken.

De partners publiceerden ook negen edities van het magazine "I Wood Know", dat een uithangbord is voor de actualiteit in de sector. Zo belichtten ze telkens een aantal initiatieven waarbij lokaal hout in de praktijk gebruikt werd. In totaal zijn van de 9 edities 17.600 exemplaren gedrukt en in de grensregio's verspreid bij professionals uit de houtsector.

➤ OPSTARTEN VAN ONDERZOEKSTHEMA'S OVER LOKAAL HOUT

De partners van ProFilWood hebben ook vijf projecten opgestart die van belang zijn voor alle actoren van de houtkolom. Deze onderzoeken hebben bijgedragen aan de valorisatie van lokaal hout in openbare aanbestedingen, via de karakterisering van warmtebehandelde planken van beukenhout, het zoeken naar alternatieve oplossingen voor het impregneren van balken en palen, de haalbaarheid van een instrument voor het beoordelen van de socio-economische impact voor de lokale houtbedrijven en finaal de analyse van de levenscyclus van gelamineerde spanten.

© Fibois Hauts-de-France

› BEGELEIDING VAN BEDRIJVEN NAAR INNOVATIE EN DESIGN

Er werden twee projectoproepen gelanceerd met als doel het begeleiden van ondernemingen in de houtkolom bij innovatie en design.

De eerste, “I Wood Innovate”, had als objectief innovatie en diversificatie van bedrijven in de houtkolom aan te moedigen, dit door ondersteuning voor de ontwikkeling en opkomst van innovatieve verkmarktbaar producten gemaakt met lokale houtsoorten. Om deze doelstelling te bereiken hebben de partners bedrijven zowel technische als financiële steun aangeboden voor hun projecten, door een deel van de gerelateerde diensten op zich te nemen. Op die manier zijn twee oproepen tot kandidaatstelling gelanceerd (2017 en 2019) waarbij 16 bedrijven gebruik konden maken van een gepersonaliseerde begeleiding.

De tweede, « I Wood Create », richtte zich er op houtverwerkingsbedrijven in contact te brengen met professionele ontwerpers met als doel de ontwikkeling van nieuwe producten uit lokaal hout te ondersteunen.

➤ WAARDERING VAN PROJECTEN MET REGIONALE HOUTSOORTEN

Met het lanceren van de projectoproep “I Wood Build”, wilden de partners het gebruik van regionale houtsoorten bij de bouw, buiten- en binneninrichting en meubels onder de aandacht brengen. Maar ook de regionale vaardigheden promoten en ontwikkelen, visibiliteit geven aan mensen die geëngageerd bezig zijn met lokaal hout en zo ook toepassingen met regionale houtsoorten aanmoedigen. Uit twee edities van deze projectoproep, gelanceerd in 2018 en 2019, heeft de jury 80 dossiers te analyseren gekregen, waarvan 53 weerhouden werden, die leidden tot 9 laureaten. De geselecteerde projecten werden in de kijker gezet tijdens twee prijsuitreikingen en verschenen in twee catalogi, die ook terug te vinden zijn op de website van het project.

© Fibois Hauts-de-France

© Ligne Bois

Via een reizende tentoonstelling konden de realisaties voorgesteld worden in de verschillende grensregio's. In totaal zijn er 19 tentoonstellingen geweest, die telkens plaatsvonden in openbare instellingen, architectenscholen of beroepsscholen.

© Hout Info Bois

➤ ORGANISEREN VAN PROFESSIONELE TERREINBEZOEKEN

Er werden 3 thematische terreinbezoeken georganiseerd in het kader van ProFilWood. Deze professionele bezoeken hebben, bovenop het ontdekken van de knowhow in onze regio's, ook de mogelijkheid geboden aan het daadwerkelijk uitwisselen van ervaringen, hetgeen de bouwsector alleen maar kan verbeteren en verrijken.

Tijdens deze drie dagen werden de houtverwerkingsbedrijven van de provincie Luxemburg in de kijker gezet waarbij men het gebruik van hout in openbare werken en de promotie van populier in alle stadia van zijn exploitatie ontdekte. 126 professionelen namen deel.

© Fibois Hauts-de-France

© Ligne Bois

In september 2020 zou een 4-daagse studiereis georganiseerd worden waarvoor 42 professionals zich inschreven om de lokale houtsector van de regio Grand Est te ontdekken. Jammer genoeg moest deze geannuleerd worden omwille van de coronacrisis.

KERNCIJFERS

9

magazines
"I Wood Know"
gepubliceerd

3

didactische flyers
over lokaal hout

16

bedrijven
begeleid in hun
innovatieprojecten

5

onderzoeksvragen
over gebruik van
lokaal hout

4

terreinbezoeken

19

exposities
ter promotie van
projecten met lokale
houtsoorten

193

bedrijven
van de 1ste en 2de
verwerking
bevraagd

Vindt alle publicaties
over het project
ProFilWood op
www.profilwood.eu.

PROJECT FORMAWOOD

Het project FormaWood, dat liep van 1 oktober 2016 tot 31 december 2020, groepeerde 5 Belgische (Ligne Bois, Hout Info Bois, Savoir-Faire & Faire Savoir, Woodwize) en Franse (Fibois Hauts-de-France) partners. Het voornaamste doel was het informeren, **trainen en sensibiliseren van professionals** die met hout werken in de bouwsector (ontwerpers, aannemers, bestekschrijvers, openbare besturen, maar ook het personeel dat belast is met de opleiding van toekomstige professionals) **over de goede praktijken om hout in de bouw te gebruiken**. Daarvoor hebben de partners van FormaWood een methodologie en tools ontwikkeld die kunnen worden gedeeld door zowel de Belgische als Franse professionals in de betrokken regio's van het project, zijnde Wallonië in België en Hauts-de-France in Frankrijk.

Q DOELSTELLINGEN

HERSTELLEN VAN HET EVENWICHT

tussen vraag- en
aanbodzijde betreffende
opleidingen

ONTWIKKELEN

van een hooggekwalifi-
ceerde sector die bouwt
met hout in de beoogde
regio's van het project

BEDRIJVEN HELPEN

bij het verkrijgen van
toegang tot de grensover-
schrijdende markten

STIMULEREN

van een sterk groeiende
economische sector

BEVORDEREN VAN DE ONTWIKKELING

van kleine en middelgrote
ondernemingen

INTENSIVEREN VAN UITWISSELINGEN

om een echte grensover-
schrijdende houtbouw-
sector te creëren

› IDENTIFICEREN VAN DE OPLEIDINGSNODEN

Vooreerst hebben de partners van FormaWood de bestaande opleidingen in elke regio geïnventariseerd. Vervolgens hebben ze een “register” opgemaakt van terugkerende afwijkingen die voorkomen bij houten constructies en technische handelingen die professionals niet of niet goed beheersten. Uit een audit bij de terreinactoren bleek dat de voorgestelde opleidingen in de grensoverschrijdende regio's niet steeds aangepast waren aan de reële noden van de KMO's uit de sector. Op basis van bevestigingen heeft FormaWood er daarom voor gekozen korte opleidingen te ontwikkelen – zowel theorie als praktijk – gaande van 1 tot 3 dagen en deze toegankelijker te maken op gebied van prijs en locatie (met name door opleidingen op verschillende locaties te voorzien).

› ONTWERP VAN OPLEIDINGSCYCLI ROND 4 THEMA'S

De opleidingen zijn steeds opgebouwd rond 4 thema's: “Buitenbekleding van houten gevels”, “Akoestische isolatie”, “Hygrothermische energie en koudebruggen” en “Brandveiligheid”. Aangezien het projectgebied vergelijkbaar is op gebied van architectuur en constructietechnieken, beantwoordden de voorziene opleidingen aan gemeenschappelijke problemen langs beide zijden van de grens. De opleidingstechniek werd ontwikkeld in nauwe samenwerking tussen de partners in beide regio's. Op die manier konden tools en opleidingen makkelijk gedeeld of overgenomen worden. In totaal werden 43 opleidingsdagen op 29 locaties, verspreid over het projectgebied georganiseerd (15 in Hauts-de-France en 14 in Wallonië), met in totaal 463 deelnemers.

© Woodwize

© Savoir-faire & faire savoir

© Fibois Hauts-de-France

› ONTWIKKELING VAN DIDACTISCH MATERIAAL EN FOLDERS

Naast de praktische opleidingen hebben de Belgische en Franse partners ook lesmateriaal ontwikkeld dat gemeenschappelijk ingezet kan worden voor beide gebieden. Zo zijn twee technische fiches (een over akoestisch comfort in houten gebouwen dat in 700 exemplaren gedrukt werd en een over brandveiligheid in houten gebouwen dat in 600 exemplaren gedrukt werd) uitgedeeld aan professionals die aan de opleidingen deelnamen. Ook werden naast de opleidingscycli drie video-tutorials gemaakt over het aanbrengen van buitenbekleding op houten gevels. Deze laatste geven voor verschillende houtsoorten hun karakteristieken weer naar duurzaamheid, toepassing voor gevelbekleding met tand en groef, plaatsen als skeletbekleding, evenals de verschillende afwijkingen die men ziet bij de toepassingen.

Daarnaast werd ook een folder voor publieke en private ontwikkelaars gerealiseerd, met argumenten voor gebruik van hout in gebouwen met meerdere verdiepingen (gedrukt in 1500 exemplaren). Hieruit vloeide ook een colloquium voort met 76 ambtenaren van de Waalse Sociale Huisvestingsmaatschappij om hen aan te moedigen ook hout te gebruiken in sociale woningbouw.

Al deze tools zijn beschikbaar op de site van het project.

› ORGANISEREN VAN TECHNISCHE WERKBEZOEKEN EN EEN STUDIEREIS

Er werden drie werkbezoeken georganiseerd aan beide zijden van de grens: in Brussel, Luik en Hauts-de-France. In totaal waren er 130 deelnemers en 21 sprekers. In Brussel konden de deelnemers vier projecten zien rond houten constructies/renovaties en verbeteringen aan gebouwen met meerdere verdiepingen uit hout. In Luik brachten drie bezoeken de professionals naar reconstructiewerven, civiel-technische werken en een hotel dat 100% uit lokaal hout was

© Ligne Bois

opgetrokken. Finaal zag men tijdens de bezoeken in Hauts-de-France twee erg belangrijke houten immobieliëncomplexen gelegen in de regio Villeneuve d'Ascq. Een vierde bezoek dat voorzien was in Hauts-de-France, waarvoor 42 professionals ingeschreven waren, moest geannuleerd worden omwille van de coronacrisis.

Daarnaast begeleidden de partners van FormaWood een delegatie van 29 professionelen uit België en Frankrijk tijdens een 9-daagse studiereis naar Québec, waar het Internationaal Congres Woodrise 2019 plaatsvond, gewijd aan houten gebouwen van middelgrote tot grote hoogte.

© Ligne Bois

© Ligne Bois

› PUBLICATIE VAN ARCHITECTURALE BOEKJES

Hoewel er nog veel opleidingen nodig zijn, neemt dit niet weg dat we in deze grensregio zien dat architecten en bedrijven de technieken steeds vaker meester zijn, vooral op het vlak van details bij de constructie. Om deze expertise mee te nemen, werden twee architecturale boekjes gemaakt. Deze verwijzen naar projecten over het ganse grondgebied, met respectievelijk 35 projecten uit hout (met 73 geïnformeerde professionals en gedrukt in 2300 exemplaren) in volume 1 en 42 projecten uit hout (met 105 geïnformeerde professionals en gedrukt op 1670 exemplaren) in volume 2.

De projecten werden onderverdeeld in 6 categorieën: “Eengezinswoning”, “Groepslogementen”, “Niet-residentiële gebouwen”, “Publieke infrastructuur”, “Ontspanningsinfrastructuur” en “Industriële gebouwen”. Beide publicaties zijn bedoeld om werken te promoten die het goed gebruik van houten materialen in de bouw benadrukken in beide regio’s. Voor elk project werden zowel de gebruikte constructie- en isolatiesystemen, de gebruikte houtsoorten als de energiecaracteristieken die gebruikt werden gespecificeerd.

Deze architectonische werken zijn digitaal beschikbaar op de site van het project en op aanvraag ook in hard copy.

KERNCIJFERS

43

opleidingsdagen

aangeboden op
29 verschillende
trainingslocaties

2

technische fiches,

de ene over akoestisch
comfort, de andere over
brandveiligheid in houten
gebouwen

3

video tutorials

over het aanbrengen van
buitenbekleding op
houten gevels

1

folder

met argumenten voor
het gebruik van hout in
gebouwen met meer-
dere verdiepingen voor
openbare en particuliere
ontwikkelaars

1

colloquium

voor de ambtenaren van
de Waalse Huisvestings-
maatschappij

714

deelnemers bij de acties
van het project

4

technische werkbezoeken

1

studiereis van 9 dagen
naar Québec in het kader
van het Internationaal
Congres WoodRise

2

architecturale werken
die 77 houten realisaties
belichten

Vindt alle publicaties
over het project
Formawood op
www.formawood.eu

PARTNERS

-

Aanspreekpunt Privaat Beheer - Natuur & Bos vzw
info@privaatbeheer.be
 +32 2 217 27 40
www.privaatbeheer.be
-

Association pour l'agroforesterie en Régions wallonne et bruxelloise
info@awaf.be
 +32 4 991 64 61
www.awaf.be
-

Bosgroep IJzer en Leie
clint.callens@west-vlaanderen.be
 +32 5 723 08 46
www.bosgroepen.be/ijzer-leie/
-

Carah Asbl
fne@carah.be
 +32 68 26 65 84
www.carah.be
-

Cellule d'Appui à la Petite Forêt Privée
info@capfp.be
 +32 84 46 03 58
www.oewb.be
-

Centre de Développement AgroForestier de Chimay
info@cdaf.be
 +32 60 41 40 19
www.cdaf.be
-

Centre Régional de la Propriété Forestière Grand Est
grandest@crpf.fr
 +33 3 87 31 18 42
www.grandest.cnpf.fr
-

Centre Régional de la Propriété Forestière Hauts-de-France
hautsdefrance@crpf.fr
 +33 3 22 33 52 00
www.hautsdefrance.cnpf.fr
-

Chambre d'agriculture de l'Oise
accueil@oise.chambagri.fr
 +33 3 44 11 44 11
www.hautsdefrance.chambres-agriculture.fr
-

Chambre d'agriculture du Nord-Pas de Calais
contact@npdc.chambagri.fr
 +33 3 21 60 57 57
www.nord-pas-de-calais.chambre-agriculture.fr
-

Chambre région d'agriculture des Hauts-de-France
r.wartelle@hautsdefrance.chambagri.fr
 +33 3 22 33 69 00
www.hautsdefrance.chambres-agriculture.fr
-

Fibois Grand Est
contact@fibois-grandest.fr
 +33 3 26 26 82 65
www.fibois-grandest.com
-

Fibois Hauts-de-France
contact@fibois-hdf.fr
 +33 3 75 14 01 70
www.bois-et-vous.fr

HD Gestion asbl

hainaut.developpement@
hainaut.be

+32 65 34 25 00

www.hainaut-developpement.be

Hout Info Bois

info@bois.be

+32 2 219 27 43

www.houtinfo Bois.be

Ligne Bois

info@lignebois.be

+32 494 65 12 57

www.lignebois.be

Office économique wallon du bois

info@oewb.be

+32 84 46 03 50

www.oewb.be

PEFC Grand Est

contact@pefc-grandest.fr

+33 3 26 26 82 65

www.pefc-france.org

PEFC Hauts-de-France

hautsdefrance@pefc-france.org

+33 3 22 33 52 10

www.pefc-grandest.fr

Ressources Naturelles Développement asbl

info@rnd.be

+32 84 32 08 40

www.rnd.be

Savoir faire et faire savoir

asbl.savoirfaireetfaresavoir@
gmail.com

+32 474 49 57 73

Société Royale
Forestière de Belgique
Koninklijke Belgische
Bosbouwmaatschappij
info@srfb-kbbm.be

+32 2 223 07 66

www.srfb.be

Woodwize

info@woodwize.be

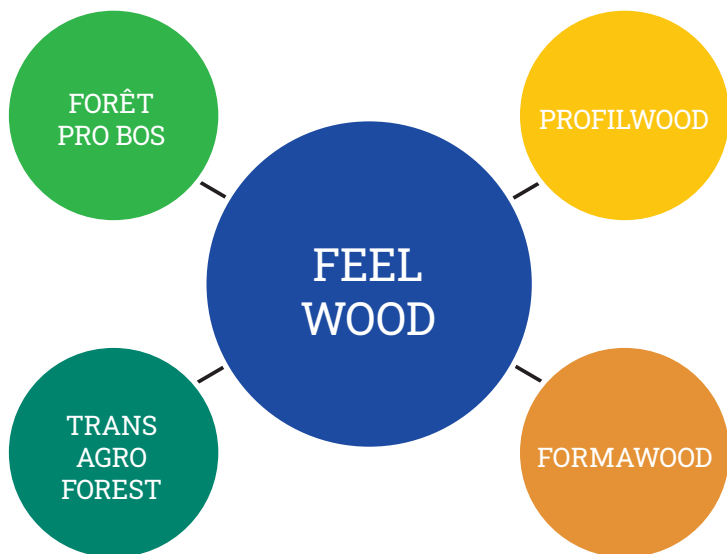
+ 32 2 558 15 51

www.woodwize.be

LEGENDE

- PARTNER VAN HET PROJECT FEEL WOOD
- PARTNER VAN HET PROJECT FORÊT PRO BOS
- PARTNER VAN HET PROJECT TRANS AGRO FOREST
- PARTNER VAN HET PROJECT PROFILWOOD
- PARTNER VAN HET PROJECT FORMAWOOD

Coverfoto © Woodwize - OEWB

Gefinancierd door:

Met de steun van:

Met steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling